

A person is seen from behind, kayaking on a calm lake. They are wearing a blue long-sleeved shirt and a yellow life vest. The kayak is green, and the paddle is white with 'Wolferino' written on it. The background shows a dense forest of evergreen trees under a clear sky. The water is slightly rippled, and the overall scene is peaceful and scenic.

KOUVOLA

Kaikkien Kouvola 2023 – 2025, Monikulttuurisuustyön kehittämissuunnitelma

Nykytilan kuvaus ja tulevaisuuden suunnitelmia
29.9.2022 Maahanmuuttoasioiden neuvosto

Kaikkien Kouvola 2019 – 2022, monikulttuurisuustyön kehittämissuunnitelma – nykytilan kuvaus

Lakisääteinen kotouttamisohjelma -

Finlex: laki kotoutumisen edistämisestä 1386/2010

Hyvää ja aktiivista arkea

Kotoutumiseen tukea ja eri kulttuureista tulevien palvelutarpeiden tunnistaminen

Monikulttuurisuuden taitajat

Kulttuurisensitiivistä ja yhdenvertaista palvelua

Viihdytään yhdessä

Hyvien väestösuhteiden edistämistä

**Kaikkien Kouvola 2019 – 2022,
Monikulttuurisuustyön kehittämissuunnitelma**

Kotoutumisen edistäminen on monialaista yhteistyötä

- yhteensovittelun vastuu on kunnalla

Finlex: laki kotoutumisen edistämisestä 1386/2010

Sidosryhmäkartta – Kouvolan maahanmuuttotyö

Yhteinen asiakas – yhteinen päämäärä

Sisimmäinen kehä – asiakas
 Toinen kehä - suora asiakaskontakti kunnassa
 Kolmas kehä – suora asiakaskontakti, muut viranomaiset
 Neljäs kehä – kehittäminen, suunnittelu, taloushallinto, strategia, päätöksenteko

Ministeriöt – ohjeistus, TEM, SM, UM, MIGRI, THL, Kuntaliitto, OKM/OPH

ELY maahanmuuttoasioiden työryhmä – työluvut, Kaakkois-Suomen maahanmuuttostrategia, Kumppanuusohjelma

Maahanmuuton osaamistiimi – monikulttuurisuustyön ja verkostoyhteistyön kehittäminen palveluissa

Maahanmuuttoasioiden neuvosto – Kaikkien Kouvola 2019 – 2022 seuranta ja kehittäminen

TEM, ohjaus- ja neuvontahankkeiden yhteistyöryhmä

Kymsoten maahanmuuttopalvelut

Kymsoten maahanmuuttajien terveydenhoitaja

Maahanmuuttajien ohjaus- ja neuvonta MOONA

Kotkan tulkikeskus ja muut tulkkipalvelut

Hankkeet: Talent Boost – hankkeet alueella

Kouvola:

Taloushallinto – korvausten hakeminen KEHASTa; Henkilöstöhallinto – osaamisen kehittäminen; Johtoryhmät, KH, Valtuusto – päätöksenteko, sopimukset; Maahanmuuttotyön yhteensovittelu, strategia, hyvien väestösuhteiden edistäminen

Vapaaehtoiset tukihenkilöt, MLL, SPR

Asiakas

Monikulttuurikeskus Saaga

työnantajat

Kymsoten lastensuojelu, vammaispalvelut, kotiin annettavat palvelut

Kinno, yrittäjien ohjaus

Maahanmuuton erityiskysymykset – alueellinen yhteistyö FGM ehkäisyssä, poikien ei-lääketieteelliset ympärileikkaukset, kunniaväkivaltakysymykset, ”paperittomien” tilanne

Koulut, päiväkodit, nuorisopalvelut, opiskelijoiden terveydenhuolto

Parik-säätiö

Oppilaitokset, kotoutumiskoulutukset

Valtakunnallinen maahanmuuttokoordinaattorien verkosto

MIGRI

Digi- ja väestötietovirasto

poliisi

KELA

TE-toimisto

Asianajajat

Kouvolan asunnot

Muut vuokranantajat

Mytty-verkosto: monialainen verkostoyhteistyö kotoutumisen tukemiseksi

Mitä on tehty 2019 - 2022?

- Kunnassa on lakisääteinen kotouttamisohjelma: Kaikkien Kouvola 2019 – 2022, Monikulttuurisuustyön kehittämissuunnitelma. Suunnitelma on kunnan valtuuston hyväksymä. Sitä seuraa monialainen maahanmuuttoasioiden neuvosto ja koordinoi konsernipalveluissa työskentelevä maahanmuuttokoordinaattori.
- S2-opetusta kotivanhemmille on järjestetty yhteistyössä konsernipalveluiden, Kymsoten maahanmuuttopalveluiden, Kouvolan kansalaisopiston, avoimen varhaiskasvatuksen sekä KSAO:n (nyt EDUKO) lähihoitajaopiskelijoiden kanssa.
- Henkilöstölle on järjestetty yhteensä neljä henkilöstökoulutusta/vuosi liittyen kulttuurien tuntemukseen, tulkin käyttöön ja selkokielen perusteisiin.

Mitä on tehty 2019 - 2022?

- Suurin osa kunnan kotoutumisen edistämisen palveluista toteutetaan kunnan peruspalveluissa. Lasten ja nuorten kotoutumisen edistäminen tapahtuu varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa sekä ammatillisissa S2-tuetuissa ammatillisissa opinnoissa.
- Kotoutumiskoulutuksia järjestettiin Koulutuskeskus Taitajassa, S2-tuettuja ammatillisia koulutuksia KSAOssa, suomen kielen koulutusta Kouvolan kansalaisopistossa, Kymenlaakson opistolla ja Iltalukiossa. Aikuisten perusopetusta sekä Kouvolan iltalukiossa että Valkealan opistolla. (KSAO ja Taitaja -> nykyisin EDUKO)
- Kunnan alkuvaiheen palvelut maahanmuuttajille ovat vakiintuneita ja lakisääteiset alkukartoitukset ja kotoutumissuunnitelmat tehdään Kymsoten ja TE-toimiston välisenä yhteistyönä. Yhteistyöstä on sovittu käytännön periaatteet.

Mitä on tehty 2019 - 2022?

- MOONA Kouvola perustettiin TEMin hankerahoituksella loppuvuodesta 2020.
- Maahanmuuttajien ohjaus ja neuvontapiste on antanut matalan kynnyksen palveluneuvontaa maahanmuuttoon ja kotoutumiseen liittyen sekä asiakkaille, että kehittänyt kuntaan tulleiden kotoutumisen palvelupolkuja sujuvammaksi.
- Lisäksi MOONA on ollut aktiivisesti mukana kehittämässä monikanavaista palvelua, ml. someviestintä, verkkoviestintä, etäohjaus (koronarajoitusten siivittämänä), asiakaspalautteen kerääminen käyntien yhteydessä, digituen antaminen asiakkaille, monikielisen viestinnän lisääminen. Toimintaa rahoitetaan TEMin hankerahoituksella.
- MOONAN palveluneuvonta on osana koulutus- ja työperusteisen maahanmuuton asettautumispalveluita

Maahanmuuttajien ohjauksen ja neuvonnan kehittäminen Kymenlaaksossa

KOUVOLA

Hankkeen tavoitteet 2021 – 2022 (2. hankekausi)

- Ohjaus- ja neuvontapalveluiden vakiinnuttaminen, yhteiset toimintamallit
- Verkostoyhteistyön laajentaminen ja tiivistäminen, alueelliset yhteistyökokoukset (Lahti, Lappeenranta, Kotka, Kouvola) sekä paikallisesti hankkeen sisäiset (Kotka, Kouvola)
- Mukana valtakunnallisessa ohjaus- ja neuvontapisteiden kehittämisessä
- Omakielisen neuvonnan lisääminen mahdollisuuksien mukaan, yhteistyö kaupunkien neuvontapisteiden välillä
- Asiakaspalautteen kerääminen palvelun kehittämiseksi
- Neuvontapisteissä annetaan apua digiasiointiin, hanke osallistuu Kymenlaakson digituki –hankkeessa tehtävään kehittämistyöhön
- Asiakastietokoneen hankkiminen Kouvolan MOONAAan
- Kotkan MOONA syventää yhteistyötä Myllyn sekä Korttelikotien kanssa
- Etelä-Kymenlaaksossa kartoitetaan lisää toimijoita mukaan verkostoyhteistyöhön
- Yhteistyötä alueen Talent-hankkeiden kanssa

Hankkeen tavoitteet 2022 – 2023 (3. hankekausi)

- Palvelupolkujen kehittäminen, syvälinen yhteistyö eri toimijoiden kanssa
- asiakasrajapinnasta saatu tieto tärkeää palvelun kehittämisessä
- Rakenteellisen muutoksen tuomat muutokset palvelussa (2023 - 2025)
- palvelun vakinaistaminen, (2,5 palveluneuvojaa/Kouvola), tehtävänkuvien tarkentaminen
- monikanavaisuus: digitukipiste, itsenäisen asiointin opastus
- työelämä-oppilaitosyhteistyö, elinvoima-yhteistyö
- Asettautumispalvelut MOONAAsta
- Etelä-Kymenlaakson kunnat paremmin palvelun pariin
- Verkostot mukaan: ELO, Ohjaamo, TE-toimisto,
- integraatio kunnan palveluihin -> palvelu integroitaisiin uusiin palvelukonsepteihin,
 - o koko palvelu on kehittymässä, yhtä vahvat palvelut myös maahanmuuttajille
 - o erityisasiantuntijuus kv-asioissa, kotoutumisasiossa
- asiantuntijuutta hyödyntää koko verkosto

Asiakaskäynnit Kouvolan MOONAssa

(1.9.21 – 31.8.22, 2. hankevuosi)

	Asiakaskäyntejä	miehiä	naisia	Omakielinen ohjaus
Kouvolan Moona	1975	1 250	710	718
Alle 18 v.	30	9	20	
18 – 29 v	347	223	121	
30 – 49 v	956	588	361	
50 – 64 v.	141	112	29	
Yli 65 v.	64	26	38	

Yleisimmin kysytyt kysymykset	Käynnit lähtömaan mukaan	Käynnit työmarkkina-aseman mukaan
Etuusasiat (esim. Kela) 486	Eritrea 195	Työtön 375
Maahanmuuttoprosessiin liittyvät 425	Syyria 179	Työssä avoimilla markkinoilla 329
Talous 296	Irak 359	Yrittäjä 119
Terveydenhuolto 155	Somalia 446	Opiskelija 324

Asiakaskäyntien määrä on kasvanut 59% viimeisen 6 kk aikana.

Alueellinen ja valtakunnallinen kehittämistyö hankkeessa

- TEM maahanmuuttaneiden matalan kynnyksen palveluneuvojien valtakunnallisen koulutuksen sisällöt -> Tulossa kotoutuminen.fi –sivustolle MAUNO – koulutus. Se on kaikille avoin ja sen suorittamisen jälkeen saa todistuksen. Sopii muillekin neuvontatyötä tekeville kuin ainoastaan maahanmuuttotyötä tekeville.
- TEM valtakunnallinen palvelumuotoilu neuvontapisteiden toiminnan vakiinnuttamiseksi, yhdenmukaistamiseksi ja laadun varmistamiseksi – tulossa yhteiset palvelulupaukset ja linjaukset loppuvuoden 22 aikana
- Digituen kehittäminen vieraskielisille, Digitukihanke
- *Kohti International House/ Welcome office-tyyppistä vakiintunutta palvelukonseptia.....*

Mitä on tehty 2019 - 2022?

KOUVOLA

- Osallisuuden edistäminen: suunniteltu yhdessä Kymsoten ja Kotkan ja Kouvolan ja Kaakkois-Suomen ELY:n kanssa kokemusasiantuntijakoulutusta. Koulutus on alkamassa Kouvolan kansalaisopistolla vuoden 2023 tammikuun lopulla.
- Vertaisohjaajat työskennelleet sekä Kouvolan että Kotkan maahanmuuttopalveluissa 2021, 2022
- Maahanmuuttoasioiden neuvosto on kokoontunut 4 – 6 krt vuodessa. Jäsenet valittu neuvoston valtuustokausittain. Neuvosto on osallistunut Kaikkien Kouvola suunnitelman seurantaan ja kehittämiseen.
- Maahanmuuton kaupungin ja Kymsoten palveluiden edustajista koostuva maahanmuuton osaamistiimi on kokoontunut kuukausittain ja osallistunut Kaikkien Kouvola – suunnitelman kehittämiseen
- ELY:n maahanmuuttotoimikunnassa on työstetty alueellinen maahanmuuttostrategia ja käsitelty alueelliset työlupalinjaukset
- Hyvien väestösuhteiden edistäminen: yhteisöpalvelut järjestänyt yhdenvertaisuuteen liittyviä tilaisuuksia yhdessä nuorisoedustajien kanssa
- Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma tehty 2022 -> menossa päätöksentekoon 10/22
- Kumppanuusohjelma ja kotoutumisentukena.fi, jalkauttaminen menossa kunnissa

Mitä on tehty 2019 – 2022?

- Talenttimagneetti kehittännyt asettautumispalveluita koulutus- ja työperusteisille maahanmuuttajille, imagotyötä
- Visit Kouvolan Näköisesi paikka –hankkeessa on tarjottu koulutuksia maahanmuuttajia työllistäville yrityksille tai heitä kuntaan työhön houkutteleville yrityksille sekä tehty yhteistyössä mm. Moonan ja Saagan testaajien kanssa Living in Kouvola, englanninkieliset sivut
- Monikielistä ja monikanavaista viestintää on tehostettu mm. koronaviestinnän ja Ukrainan kriisiin liittyvän viestinnän osalta.
- Linkkejä: [Maahanmuuttajalle - Kouvolan kaupunki](#), MOONA Kouvola Facebook, [Living in Kouvola - The City of Kouvola](#), [Ukrainan kriisi - Kouvolan kaupunki](#)

Neuvoston kommentit ja kysymykset nykytilakuvaukseen liittyen:

KOUVOLA

Lisättävää:

- Perusopetuksessa on myös kotikielen opetusta, viime vuonna espanja ja venäjä, uutena tulee kiina
- Tilapäistä suojelua saavat – miten voisi nostaa mukaan suunnitelmaan?
- näkykö missään muussa suunnitelmassa kv-opiskelijat tai työperusteisesti muuttaneet?
- Monta vuotta ollut kaksi valmistavan opetuksen ryhmää perusopetuksessa, nyt on kuusi, ja lukiossa yksi
- Kelan uusi asiakaspalvelumalli sekä pohjoismaisen työnhaun malli ovat työllistäneet kovasti neuvontapalveluita ja yhdistyksien työntekijöitä jne. -> TE-helppi, josta voi varata ajan sekä omakielistä työhönvalmennusta hankittu TE-toimistossa
- Yhdenvertaisuus työnhaussa – vieraskielisen/ nimisen on vaikea työllistyä -> hyvien väestösuhteiden edistäminen on tärkeää, ennakkoluulot tiukassa.
- Yhteiskuntainfojen tarve: suomen kulttuuri ja laki
- tarvitaan lisää luottamusta viranomaisia kohtaan sekä työntekijöille koulutusta vieraskielisten kohtaamisesta
- Puskaradio ja epäviralliset tiedotuskanavat toimivat. Omakielisen neuvonnan tarvetta on edelleen enemmän kuin saatavilla
- Opetuksessa pitäisi huomioida, että suomen kielen osaaminen voi olla eri henkilöillä hyvin eritasoista

Onnistumisia:

- hyvä, että on nostettu koulutus- ja työperusteinen maahanmuutto. Olisi hyvä saada ne näkymään entistä paremmin uudessa ohjelmassa
- Viimeisinä vuosina on ollut positiivista kehitystä monen tahon kanssa – on haluttu kuulla palautetta suoraan maahan muuttaneilta itseltään
- On hyvä, että asiakkaat ovat voineet täyttää esim. hyvinvointikyselyitä lomakkeella – ei pelkästään netissä
- Moona on tärkeä tekijä ohjauksen ja neuvonnan saralla – voisiko olla avoinna pidempään ainakin joskus iltaisin – opiskelijoita ja yrittäjiä ym. varten?
- Hyvää, että aletaan valtakunnallisesti yhtenäistämään neuvontapalveluiden konseptia

Kaikkien Kouvola 2023 – 2025 päivitys – siirtymäkauden suunnitelma

Toimintaympäristön muutoksia 2023 - 2025

- **1.1.2023** alkaen voimassa olevan kotoutumislain mukainen työ tehdään kunnassa (ei enää Kymsote/ tuleva hyvinvointialue)
- **1.1.2023** hyvinvointialue hoitaa kunnassa asuvien sote-palvelut, mutta kansainvälistä suojelua saavien osalta hyvinvointialueen sosiaalityötä tekevät voivat osallistua mukaan alkukartoitukseen ja kotoutumissuunnitelmien tekoon tarvittaessa. Sosiaalityöstä tehdään palvelutarvearvio henkilökohtaisen tarpeen mukaan.
- **1.3.2023** alkaen ukrainalaiset voivat hakea kuntapaikkoja, kun Suomessa asumista on tullut 1 v. täyteen, -> vaikuttaa useiden viranomaisten työn lisääntymiseen
- **1.1.2025** kotoutumislain kokonaisuudistus ja TE-palvelulain muutokset voimaan
- -> kotoutumisaikaa lyhennetään, uusia palveluita kuntien järjestettäväksi, rahoituspohja uudistuu: ohjaus- ja neuvontapalveluille vuosittain 2 milj. euroa kunnille valtionosuuksina, kotoutumislain mukaisten palveluiden järjestäminen myös valtionosuuksina
 - ->1.1.2025 TE-palvelut (ml. Kotoutumisen suunnittelu, kotokoulutukset, kv-työnvälitys) siirtyvät kunnalle

EHDOTUS tavoitteiksi 2023 – 2025 päivitykseen:

- 1) Jatketaan kotoutumista tukevia palveluita**, henkilöstökoulutuksia ja hyvien väestösuhteiden edistämistä palveluissa
 - -> varmistetaan riittävät resurssit työhön peruspalveluissa myös tulevien toimintaympäristön muutosten keskellä; vuosittain kunnanhallitus määrittelee kuntaan sijoitettavien kiintiöpakolaisten määrän

- **2) Luodaan toimivia palvelupolkuja** kotoutumista edistävään työhön ja toimintamalli koulutus- ja työperusteisen maahanmuuton tukemiseksi huomioiden 2023 – 2025 aikaiset toimintaympäristön muutokset

- **3) Arvioidaan ja kehitetään arvioinnin perusteella** koko maahanmuuttotyön organisoitumista ja johtamista kaupungissa huomioiden tulevat lakimuutokset ja toimintaympäristön muutokset

TEEMAT olisivat nyt alustavasti näin:

- työ, koulutus ja elinvoima, työperäisen maahanmuuton tukeminen, talent boost –näkökulmaa, kv-opiskelu, yrittäjäyys – jo täällä olevien maahanmuuttajataustaisten työllisyyden tukeminen
- kotoutumisen tuki, pakolaisten vastaanotto ja kotoutumistyö, 1.1.23 alkaen hyvinvointialue –kunta – TE-yhteistyö
- lasten ja nuorten kotoutumisen tukeminen
- kolmannen sektorin ja kunnan välinen yhteistyö, Kumppanuusohjelma, kotoutumisentukena.fi, yhteisöpalveluiden työ
- hyvät väestösuhteet, yhdenvertaiset palvelut, osallisuuden edistäminen (kokemusasiantuntijat), yhdenvertaisuussuunnitelmaan linkitys
- -> henkilöstökoulutukseen mukaan hyvien väestösuhteiden edistäminen, yhdenvertainen kohtelu ja rasismiin vastainen työ
- segregaaation ehkäiseminen, asuminen, kunnan strategioihin liittyvät linjaukset
- erityisen tuen tarpeessa olevien kotoutumisen edistäminen, ikääntyvien kotoutumisen tukeminen
- 1.1.2025 kotoutumislain ja TE-palvelulain muutosten huomioiminen palveluissa, -> palvelupolkujen suunnittelu, verkostoyhteistyön tiivistäminen, tarvittava henkilöstön koulutus- ja perehdyttämien

Neuvoston kommentit 2023 – 2025 tavoitteista ja teemoista:

- Koko kaupungin henkilöstölle koulutusta hyvien väestösuhteiden edistämiseen liittyen, yhdenvertaisuuteen, rasismiin vastaiseen työhön.
- ”kaikki puhumme suomea – vaikka olemme erilaisia”
- Työnantajapuolelle vaikuttaminen maahanmuuttajataustaisten työllistämiseksi, tukea?
- Henkilöstökoulutukset: voidaanko järjestää koulutuksia siten, että todella kohdataan ja kuullaan maahanmuuttaneita ihmisiä? Esim. tulevia kokemusasiantuntijoita mukaan koulutuksiin, joissa järjestetään erilaisia kohtaamisia?
- Viestintä – onnistumistarinoita ja hyviä asioita. Esim. on ennakoluulottomia työnantajia, joilla kokemusta vieraskielisten palkkaamisesta -> voisiko heitä haastatella julkisesti?
- Työllistyminen Kouvolaan on hankalaa – miten tätä voidaan oikeasti edistää, vähentää ennakoluuloja jne. Nyt ammattiin valmistuneet nuoretkin lähtevät muualle töihin.
- Kokemusasiantuntijatyötä pidetään tärkeänä – tästä pitää myös saada palkkaa/palkkio
- Yhteiskuntainfot tärkeitä – oikeudet ja velvollisuudet ja mahdollisuudet tulisi kertoa selkeästi
- Viestintä – miten tavoitetaan maahanmuuttajat? (esim. Margo Oll pitää Kymenlaakso venäjäksi ryhmää FB -> voi lähettää tärkeitä asioita; Saaga ja Kouvolan moskeija paikkoja, joiden kautta tavoitetaan ihmisiä. Pohdittava viestintäkanavia, joilla tavoittaa nykyistä nopeammin ja paremmin vieraskielisiä)

Yhteistyö ja kehittäminen jatkuvat

Maahanmuuttotyön tulevaisuustyöpaja

17.11.2022 klo 9 - 12

- Kaupungin juhlasalissa kahvit 8:30
- Työpaja learning cafe klo 9 – 10, alustukset
- Webropol-ilmoittautuslinkki tulee neuvoston jäsenille lähiaikoina

- Tervetuloa!

KOUVOLA

Kiitos!

Maahanmuuttokoordinaattori, Tuija Väyrynen
Tuija.vayryne@kouvola.fi, p. 020 615 8530